

Motion

1983/84:1988

Per Olof Håkansson

Brandskyddsregler för lös egendom i bostäder

Samhället har i alla tider ställt upp regler av olika slag som skydd mot brand eller vid brand. Reglerna för dagens byggnadstekniska brandskydd är i huvudsak samlade i Svensk Byggnorm, SBN 1980.

Att förhindra uppkomsten av brand prioriteras, medan säkerhet mot brandspridning och åtgärder för att underlätta brandsläckning sätts efter olika åtgärder för att åstadkomma en trygg utrymning.

Avsnittet om utrymning i SBN 1980 är därför relativt omfattande. Kraven på t. ex. utrymningsvägar blir ofta styrande för utformningen av en byggnad.

Att säkerställa en trygg utrymning och ge personalen inom räddningstjänsten en motsvarande säkerhet, som vid undsättningsoperationerna ofta har att utnyttja samma väg, är angeläget. Detta styrks av den kungörelse om utrymning som arbetskyddsstyrelsen gav ut i januari 1983.

Ett brandförlopp kan schematiskt indelas i väl avgränsade delar. Antändningsfasen är inledningen och den följs av flamfasen. Antändningsfasen kännetecknas av en oftast lokalt begränsad brand med långsam brandspridning och relativt låga temperaturer men med en ansamling av brandgaser. Så småningom uppkommer ett sådant blandningsförhållande mellan syre och brandgaser att övertändning sker, och detta sker oftast mycket dramatiskt. Därmed inleds flamfasen. Flamfasen kännetecknas av att rummet fylls av flammor, snabb brandspridning och temperaturstegring.

Övertändningen är således gränssättande för det skede inom vilket utrymning och livräddning kan ske med ett i allmänhet gott resultat och då släckningsinsatsen bör ha startat för ett radikalt skadebegränsande.

Det är därför angeläget att de effekter som de byggnadstekniska bestämmelserna om brandskydd i SBN avser att åstadkomma inte spolieras genom användning av ur brandskyddssynpunkt olämplig lös inredning, inredning som bidrar till att på ett olyckligt sätt avkorta antändningsfasen.

Plaster av olika slag är ett i inredningssammanhang vanligt material. Plasterna har dess värre i allmänhet egenskaper som vid brand har stor förbränningshastighet och kraftig rökutveckling. Användningen av plastmaterial i en modern lägenhet kan leda till övertändning på fem till tio minuter efter antändning medan i en motsvarande på annat sätt möblerad lägenhet ger en tändningsfas på kanske 20 till 30 minuter. Tiden för utrymning, livräddning och släckning minskar i motsvarande mån. Om sedan insatstiden för räddningstjänsten är omkring 10 minuter, vilket inte är ovanligt för områden som i stor utsträckning kan antas vara möblerade med höga inslag av plastmaterial, blir skadeomfattningen givetvis betydande.

Enligt min mening bör därför regeringen ta initiativ till en översyn av de regler som gäller för lös inredning m. m. så att brandskyddsaspekten bättre beaktas.

Ett annat angeläget problem att beakta är de regler som gäller för brandsektionering av t. ex. skolor eller vindar i förhållande till att de byggnadstekniska åtgärderna ofta kräver understöd av brandförsvaret för att ha avsedd verkan. Men räddningstjänstoperationerna prioriterar, med rätta, insatser för att säkerställa och genomföra utrymning, varför den tänkta sektioneringen ibland kollapsar och en storbrand kan uppstå.

Det finns därför skäl att se över de gällande föreskrifterna och anvisningarna i dessa avseenden.

Mot denna bakgrund hemställer jag

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen angivits om regler för lös inredning ur brandskyddssynpunkt,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen angivits om översyn av föreskrifterna för brandsektionering, m. m.

Stockholm den 25 januari 1984

P. O. HÅKANSSON (s)